

Petr Jan Vinš: Starokatolická obec v Praze a její vztah k vznikající Církvi československé. Posudek diplomové práce. Katedra církevních dějin a práva HTF UK.

Autor posuzované práce si za své téma nevybral pouze vztah české starokatolické obce v Praze k vznikající CČSH, jak uvádí její název. Práci rozdělil do pěti bloků. V prvním se věnuje ideovým a organizačním kořenům českého starokatolictví a vzniku starokatolických církví po I. Vatikánském koncilu, v druhém církevně tvořivým snahám Františka Išky, v třetím „pravoslavné krizi“ pražské starokatolické obce, v čtvrtém této obci za vedení V. J. Rába a teprve v poslední situaci v obci po vzniku CČSH.

Zdařilá práce mapuje tedy řadu souvislostí z dějin evropského a pak českého-pražského starokatolictví. Jak konstatuje autor práce v jejím úvodu, dějiny pražské starokatolické obce jsou fakticky dějinami jazykově české starokatolické církve vůbec. Autor si však dal i další pracovní cíl, zmapovat a zhodnotit kontakty dobové české starokatolické církve s hnutím katolických modernistů, nově vzniklou CČSH a některými proudy pravoslaví.

Velmi kladně hodnotím citlivé a promyšlené užití primárních pramenů (především zahraniční i domácí starokatolické provenience) v posuzované práci. Tento archivní materiál byl z velké části identifikován, inventován a provizorně editován archivářem Starokatolické církve v ČR p. Josefem Königem. Právě tak kladně hodnotím užití fondu zahraničních a domácích periodik i vysoký počet zvládnuté sekundární literatury.

Přesto mám jednu výtku k autorovi posuzovaného textu. Ten neuvádí posuny v uložení užitých prvotních pramenů, ani jejich provizorní ediční vydání. To může být pro čtenáře jeho textu do jisté míry limitující, pokud se rozhodne na jeho základě příslušné prameny vyhledávat. Asi by stálo za úvahu, jak tuto situaci (v dalších textech mladého badatele) zlepšit. Samozřejmě si jsem vědom toho, že jsou příslušné prameny většinou editovány provizorně.

Přes tuto výtku konstatuji na závěr, že rozsáhlá analytická studie, již posuzovaná práce zcela jistě je, splnila oba autorem si dané základní cíle. Pro dějiny katolického modernismu je cenná řadou hodnocení o E.M.Pokorném, či F.Loskotovi. Postižením některých souvislostí je však důležitá i pro badatele o dějinách CČSH, či pravoslaví. Autor prokázal i schopnost od analýzy faktů přecházet k širším dějinným celkům. To dokládá, že se zde Starokatolické církvi v ČR rodí nový, nadějný historik. Práci hodnotím jako výbornou (1).

Dr. Jaroslav Hrdlička

Katedra církevních dějin a práva HTF UK